

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/160604,Tiurma-NKWD-nr-2-Tost-Sowieckie-wiezienie-w-Toszku-w-1945-roku>
u.html
2022-08-09, 05:55

„Tiurma NKWD nr 2 Tost”. Sowieckie więzienie w Toszku w 1945 roku

**Sebastian Rosenbaum, Bogusław Tracz,
Dariusz Węgrzyn, „Tiurma NKWD nr 2
Tost”. Sowieckie więzienie w Toszku w
1945 roku, Katowice - Gliwice -
Warszawa 2021, Wydanie II, zmienione,
304 s., ISBN: 978-83-8229-359-3
(Instytut Pamięci Narodowej), ISBN:
978-83-958939-7-1 (Muzeum w
Gliwicach)**

„Tiurma
NKWD nr
2 Tost”.
Sowieckie
więzienie
w Toszku
w 1945
roku

Monografia więzienia NKWD w Toszku w powiecie gliwickim. Więzienie działało od maja do listopada 1945 r. Przetrzymano w nim ok. 5 tys. osób, głównie mieszkańców Saksonii, Brandenburgii, Dolnego i Górnego Śląska, zatrzymanych w ramach akcji tzw. oczyszczania tyłów. Część osadzonych przywieziono do Toszka z więzienia NKWD w Budziszynie (Bautzen). Zakład mieścił się w budynkach szpitala psychiatrycznego, w którym wcześniej Niemcy przetrzymywali internowanych cywilów z Wielkiej Brytanii i Francji, a później jeńców wojennych, m.in. sowieckich. Brutalne metody stosowane przez NKWD i fatalne warunki bytowe sprawiły, że zmarło ok. 3 tys. osadzonych, których pochowano w mogiłach masowych na obrzeżach Toszka. Książka zawiera ustalenia poczynione w oparciu o kwerendy w zasobie IPN, polskich archiwów państwowych, dokumentacji niemieckiej oraz Państwowego Archiwum Federacji Rosyjskiej w Moskwie. Monografię więzienia uzupełnia bogaty wybór relacji i zeznań świadków i byłych osadzonych oraz dokumentów.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI: „Tiurma NKWD nr 2 Tost”. Sowieckie więzienie w Toszku w 1945 roku \(pdf, 1.38 MB\)](#)
[02.03.2022 10:00](#)

Gdzie kupić publikacje: